

Výchova nové generace chemiků

Budoucnost každé organizace stojí a padá s přípravou nové generace členů, kteří přijmou její program za svůj, ztotožní se s jejími cíli a budou ochotni věnovat svůj čas a energii práci v této organizaci. Česká společnost chemická není výjimkou. I v jejím případě je práce s mladou generací existenční nutností. Proto je jeden člen předsednictva hlavního výboru pověřen prací s mládeží, proto věnuje hlavní výbor naší Společnosti mimořádnou pozornost organizaci akcí orientovaných právě na chemiky začínající svoji profesionální kariéru, a proto je této problematice věnována zasloužená pozornost i na úrovni odborných skupin a místních poboček. Rozhodně tedy neškodí krátké zamýšlení nad tím, co se nám v této oblasti podařilo a co by naopak bylo třeba zlepšit.

Mezi pozitivna patří podle mého názoru již samotná skutečnost, že roste počet mladých členů naší Společnosti. Zde se jako prozřívavá osvědčila politika bezplatného členství se všemi výhodami pro studenty vysokých škol. Bezesporu úspěšné byly iniciativy společnosti v oblasti organizování řady odborných soutěží pro mladé chemiky. Zde lze jmenovat např. cenu Alfreda Badera udělovanou každoročně za významný příspěvek v oboru organické chemie, cenu firmy Merck za nejlepší studentskou vědeckou práci v oboru analytická chemie, která je každoročně organizována ve spolupráci se Spektroskopickou společností Jana Marka Marci, cenu firmy Shimadzu určenou mladým chemikům za práci v oblasti instrumentálně-analytických metod či soutěž o cenu ČSCH za katalýzu, kterou vypisuje příslušná odborná skupina a která je sponzorována firmami Safina a.s. a Sigma-Aldrich, Praha. S mimořádným úspěchem se setkala konference mladých chemiků a biochemiků, zorganizovaná firmou Sigma-Aldrich ve dnech 17.–19.5. t. r., na kterou bylo vybráno 40 ze 120 přihlášených a kde dva nejlepší dostali od firmy grant ve výši 50 tisíc korun.

Aktivně pracuje i odborná skupina mladých chemiků, jíž se podařilo zorganizovat celou řadu akcí, které se setkaly se značným zájmem mladých členů naší Společnosti (zde lze uvést např. konferenci Envirochemica). Navíc se tato skupina aktivně podílí i na organizaci řady akcí pořádaných jednotlivými odbornými skupinami. Zvláště aktivně pracuje v oblasti práce s mládeží místní pobočka v Olomouci, jejíž letošní akce „Chemický jarmark“ byla zaměřena na propagaci chemie mezi mládeží ze základních a středních škol, což má mimořádný

význam zejména pro vysoké školy chemického zaměření, které jsou dnes v podstatě existenčně závislé na zájmu nastupující generace o vysokoškolské studium chemie. I z tohoto důvodu věnuje Hlavní výbor ČSCH velkou pozornost i organizaci Chemické olympiády, což se mj. odrazilo i v kooptaci doc. Karla Ventury, který práci v této oblasti koordinuje, za člena předsednictva ČSCH. Za pozitivum lze rovněž považovat i existenci zvláštní sekce mladých chemiků na celostátních sjezdech chemických společností pořádaných ve spolupráci s partnerskými slovenskými organizacemi a dále účast našich mladých zástupců na řadě zahraničních akcí, např. na sjezdech polských či německých chemiků, aj.

Přes všechna výše vyjmenovaná pozitivna zůstávají v práci naší společnosti s mládeží nepochybně velké rezervy. Podle mého názoru by řada začínajících chemiků dala přednost účasti na odborných akcích odpovídajících jejich specializaci před účastí na polytematických akcích, jejichž hlavním společným jmenovatelem je pouze věk účastníků. Zde zůstává značný prostor pro iniciativu jednotlivých odborných skupin, aby v rámci jimi organizovaných akcí vytvořili určitý prostor pro nastupující generaci. Rozhodně by nebylo na škodu, kdyby se v rámci každé odborné skupiny či místní pobočky jeden člen výboru zaměřil speciálně na práci s mládeží a kdyby vzrostlo zastoupení nastupující generace ve všech orgánech Společnosti. Užitečné by bylo, kdyby sama mladá generace byla schopna prakticky zformulovat svá očekávání od své profesní organizace.

Práce s mládeží je složitá z celé řady důvodů. Rychlá obměna této skupiny členů naší Společnosti, její mobilita mající za následek obtížnou dostupnost elektronickými komunikačními prostředky a v neposlední řadě i její určitá organizační nezkušenost vyžadují, aby se této práci věnovali nejzkušenější a nejschopnější členové ČSCH, zejména z oblasti vysokých škol. Práce se středoškolskou mládeží je pak logicky i v nejvlastnějším zájmu právě vysokých škol. Je to práce časově, organizačně, pedagogicky i psychicky velice náročná, a ne vždy patřičně doceňovaná. Tím spíše bych chtěl alespoň touto cestou poděkovat všem, kteří nelitují svého času a energie a intenzivně se práci s mládeží věnují ku prospěchu celé naší Společnosti i dalšího rozvoje chemie u nás.

Jiří Barek